

Forebyggende – og beredskapsanalyse kvalitetssikring for Midt-Hedmark brann- og redningsvesen IKS (MHBR)

Beskrivelse av oppdraget:

Midt-Hedmark brann og redningsvesen IKS (MHBR) er et interkommunalt selskap i Innlandet som eies av våre 11 kommuner. Åsnes, Våler, Elverum, Trysil, Stor-Elvdal, Rendalen, Alvdal, Folldal, Tynset og Tolga. Selskapet dekker et stort geografisk område, men har en brannstasjon i hver kommune med tilhørende mannskaper. Feiervesenet er også en del av IKS'et, men drives etter selvkostprinsippet. Hovedkontoret ligger i Elverum, men vi har også kontorer på Tynset. Oppgavene selskapet løser er i henhold til brann og eksplosjonsvernloven(BEL). Selskapet har tre avdelinger med administrasjon, beredskap og brannforebyggende. Feierseksjonen ligger under brannforebyggende avdeling.

Selskapet har en oppdatert Risiko og sårbarhetsstudie(ROS) fra 2019/20.

Ny forskrift fra 1.mars 2022 – Brann og redningsvesenforskriften(kort-tekst) stiller krav om at det skal etableres TO analyser – Forebyggendeanalyse og Beredskapsanalyse.

MHBR er godt i gang med analysearbeidet, og har jobbet med de i ca ett års tid. Analysene skal etter vår tidsplan ferdigstilles på nyåret, og det er ønskelig med bistand til å kvalitetssikre arbeidet.

Støtten som MHBR er ute etter er dermed å gå igjennom det materialet som er utarbeidet, og kvalitetssikre sammenheng mellom analyser og konklusjoner som skal fremkomme. Resultatet eller konklusjonene skal legges frem for våre styrende organer som styre, representantskap og de enkelte kommunestyre. Det er derfor ønskelig med støtte i utarbeidelse av presentasjoner til dette også.

Det er viktig for selskapet at firma som får oppdraget er kjent med brann og redning fra før, og aller helst kan vise til tilsvarende arbeid andre steder. Kompetanse/erfaring settes som viktigste kriterie, med pris som nummer to.

Våre brannstasjoner og depot

Ifølge **Forskrift om organisering, bemanning og utrustning av brann- og redningsvesen og nødmeldesentralene** er det krav til analyser, planer og ledelse. Kravene nedenfor er tatt fra ny forskrift.

Kommunen skal organisere, bemanne og utruste brann- og redningsvesenet på bakgrunn av en

- a) risiko- og sårbarhetsanalyse
- b) forebyggendeanalyse, og
- c) beredskapsanalyse.

Brann- og redningsvesenet skal sørge for at relevante aktører inviteres med i arbeidet med å utarbeide analysene.

Analysene skal oppdateres ved endringer i risiko og sårbarhet som kan få betydning for organiseringen, bemanningen og utrustningen av brann- og redningsvesenet. Analysene skal oppdateres minimum hvert fjerde år.

De tre analysene skal til sammen danne grunnlaget for å organisere, bemanne og utruste brann- og redningsvesenet.

I risiko- og sårbarhetsanalysen (ros-analysen) avdekkes hvilke uønskede hendelser som kan inntreffe i ansvarsområdet gjennom å kartlegge risiko og sårbarheter. Ros-analysen gir svar på hva som kan gå galt og hvor det kan gå galt.

Hvordan den kartlagte risikoen skal håndteres, følges opp gjennom en forebyggendeanalyse og en beredskapsanalyse.

Risiko- og sårbarhetsanalyse:

Brann- og redningsvesenet skal fastsette mål og rammer for egen organisering, bemanning og utrustning, og på bakgrunn av dette utarbeide en risiko- og sårbarhetsanalyse. Risiko- og sårbarhetsanalysen skal kartlegge og vurdere sannsynligheten for og konsekvensen av uønskede hendelser. Risiko- og sårbarhetsanalysen skal som et minimum omfatte

- a) risiko- og sårbarhet innenfor ansvarsområdet til brann- og redningsvesenet
- b) risiko og sårbarhet utenfor ansvarsområdet som kan ha betydning for brann- og redningsvesenet
- c) hvordan ulike risiko- og sårbarhetsfaktorer kan påvirke hverandre, og

d) brann- og redningsvesenets evne til å opprettholde egen virksomhet når det utsettes for en uønsket hendelse, og evnen til å gjenoppta virksomheten etter at hendelsen har inntruffet.

Brann- og redningsvesenet skal samordne sin risiko- og sårbarhetsanalyse med kommunens helhetlige risiko- og sårbarhetsanalyse, jf. sivilbeskyttelsesloven § 14.

Identifisering av mål og rammer for organiseringen, utrustningen og bemanningen av forebyggende og beredskap i brann- og redningsvesenet, innebærer å ta utgangspunkt i krav som følger av lover og forskrifter, veiledninger og lignende og eventuelle egne krav eller ambisjoner som kommunen har til brann- og redningsvesenet. Identifiseringen av mål og rammer er nødvendig for å få en god ros-analyse.

Forebyggendeanalyse og krav til bemanning:

Brann- og redningsvesenet skal utarbeide en forebyggendeanalyse på bakgrunn av risiko- og sårbarhetsanalysen etter forskriften § 7 og oppgavene i brann- og eksplosjonsvernloven § 11 og forskrifter gitt i medhold av denne.

Forebyggendeanalysen skal identifisere hvilket personell og hvilken kompetanse som er nødvendig for å sikre et tilfredsstillende forebyggende arbeid.

Brann- og redningsvesenets brannforebyggende arbeid etter forskrift 17. desember 2015 nr. 1710 om brannforebygging skal utføres med minst 0,1 årsverk per 1 000 innbyggere i ansvarsområdet. I tillegg gjelder krav til leder for forebyggendearbeid, jf. forskriften § 11, og krav til bemanning ved feiing og tilsyn med fyringsanlegg etter forskrift 17. desember 2015 nr. 1710 om brannforebygging § 17.

Brann- og eksplosjonsvernloven § 9 andre ledd stiller krav til at *"kommunen skal gjennomføre en risiko- og sårbarhetsanalyse slik at brannvesenet blir best mulig tilpasset de oppgaver det kan bli stilt overfor."* Ros-analysen gir svar på hva som kan gå galt og hvor det kan gå galt, og kommunen er nødt til å gjøre vurderinger innenfor det som nå kalles forebyggendeanalyse og beredskapsanalyse for å vite hvordan brann- og redningsvesenet skal tilpasses oppgavene det kan bli stilt overfor. Gjeldende forskrift § 2-4 fjerde ledd detaljerer sammenhengen noe ved å stille krav til ytterligere ressurser dersom kommunen etter kartlegging av risiko og sårbarhet avdekker forhold som ikke kan ivaretas av forskriftens minstekrav, særskilte forebyggende tiltak og samarbeidsavtaler mv.

Hvordan kommunen skal utføre det brannforebyggende arbeidet følger av forskrift om brannforebygging §§ 14 til 20. Hvilken bemanning (personell og kompetanse) som er nødvendig for dette arbeidet følger av kravet til forebyggendeanalyse som foreslås i denne bestemmelsen. Bemanning for å utføre oppgaver av forebyggende art som ikke er brannrelatert, er tatt med ved å henvise til risiko- og sårbarhetsanalysen i § 7. I forebyggendeanalysen må brann- og redningsvesenet vurdere hva som vil være et "tilfredsstillende forebyggende arbeid" for å dekke

oppgavene det skal bemannes for. Tilfredsstillende forebyggende arbeid skal bidra til å redusere risiko ved hjelp av forebyggende tiltak.

Beredskapsanalyse:

Brann- og redningsvesenet skal utarbeide en beredskapsanalyse på bakgrunn av risiko- og sårbarhetsanalysen og forebyggendeanalysen, jf. forskriften §§ 7 og 8. Beredskapsanalysen skal angi hvilke uønskede hendelser det skal etableres beredskap for, og vurderingene som ligger til grunn for organiseringen, utrustningen og bemanningen av brann- og redningsvesenet. Beredskapsanalysen skal identifisere hvilke ressurser som er nødvendig for å kunne håndtere hendelsene på en tilfredsstillende måte.

Vurderingen av antall personer i beredskapsstyrken, vaktberedskapen, antall vaktlag, og lokaliseringen av beredskapsstyrken, jf. forskriften §§ 13, 17, og 15 skal omfatte

- a) risikoen i ansvarsområdet
- b) kravet til utrykningstid
- c) oppmøtetiden for personellet som skal møte til førsteinnsats og videre innsats, og
- d) samarbeid med andre brann- og redningsvesen.

Bakgrunnen for kravet til beredskapsanalyse er at DSB erfarer at det er vanskelig å se sammenhengen mellom ros-analysen og organiseringen, bemanningen og utrustningen av brann- og redningsvesenet.

Beredskapsanalysen har som mål å håndtere restrisikoen når de forebyggende kravene er oppfylt. Beredskapsanalysen er en systematisk fremgangsmåte som har til hensikt å sikre at brann- og redningsvesenet skal håndtere utvalgte uønskede hendelser og trusler ved å stille konkrete krav til beredskapen.

Beredskapsanalysen har grovt sett som formål å:

1. Fastsette hvilken ambisjon kommunene skal ha for sin beredskap ved å angi hvilke uønskede hendelser det skal etableres beredskap for å kunne håndtere og så sette krav til respons og håndtering av de valgte hendelsene.
2. Identifisere hvilke ressurser (utstyr, personell, kompetanse o.l.) som er nødvendig for å kunne respondere tilfredsstillende og håndtere hendelsene slik man ønsker, jf. punkt. 1.